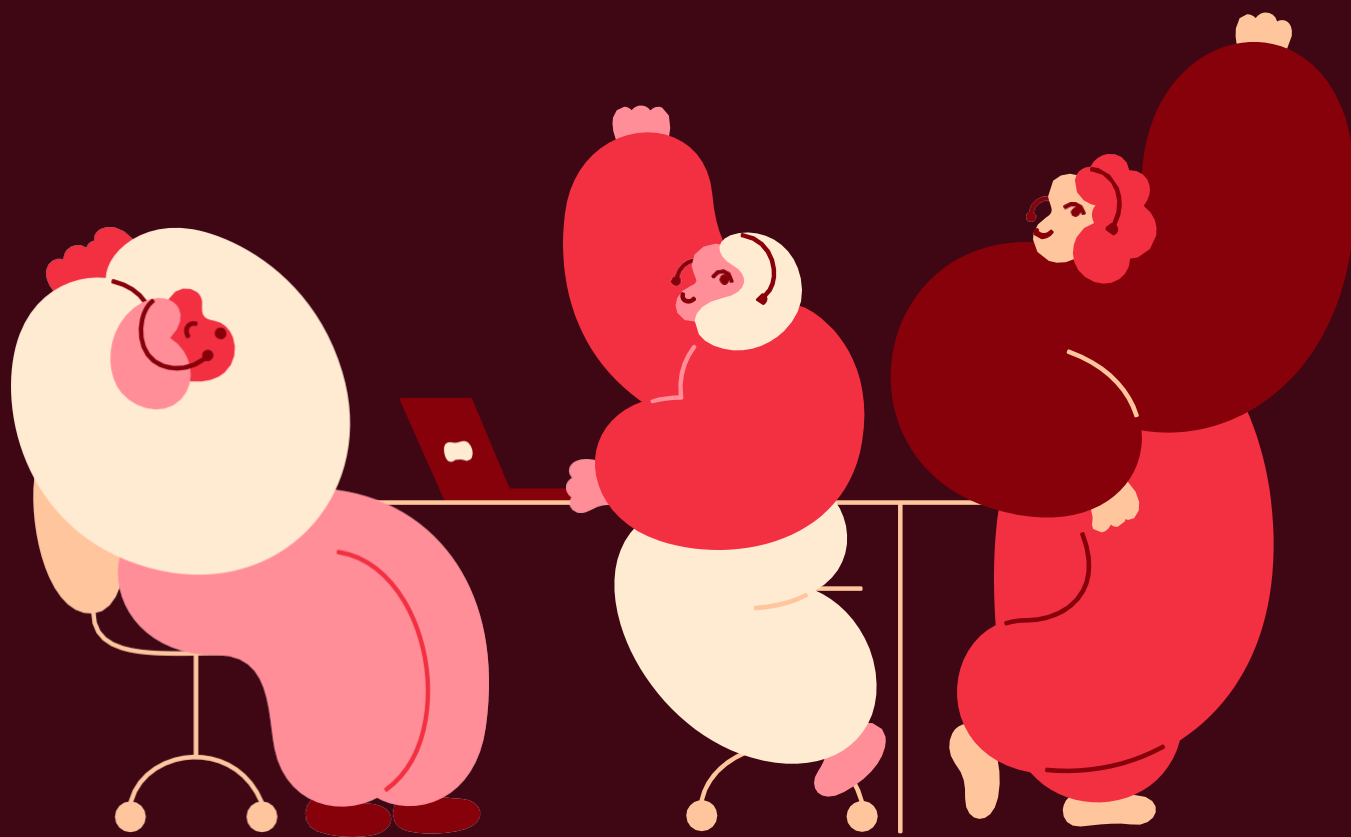

Frende Skadeforsikring AS

Rapport om solvens og finansiell stilling

Per 31.12.2022

Innhold

A. Virksomhet og resultater	4
A.1 Virksomhet	4
A.2 Forsikringsresultat	5
A.3 Investeringsresultat	5
A.4 Resultat fra øvrig virksomhet	6
A.5 Andre opplysninger	6
B. System for risikostyring og internkontroll	7
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	7
B.2 Krav til egnethet	9
B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens	10
B.4 Internkontrollsystem	12
B.5 Internrevisjonsfunksjon	13
B.6 Aktuarfunksjon	13
C. Risikoprofil	15
C.1 Forsikringsrisiko	15
C.2 Markedsrisiko	15
C.3 Motpartsrisiko	15
C.4 Likviditetsrisiko	16
C.5 Operasjonell risiko	16
C.6 Andre vesentlige risikoer	16
C.7 Andre opplysninger	16
D. Verdsetting for solvensformål	17
D.1 Eiendeler	17
D.2 Forsikringstekniske avsetninger	17
D.3 Andre forpliktelser	19
D.4 Alternative verdsettingsmetoder	19
D.5 Andre opplysninger	19
E. Kapitalforvaltning	20
E.1 Ansvarlig kapital	20
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav	20
E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet	21
E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller	21
E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	22
E.6 Andre opplysninger	22
Vedlegg: Kvantitativ del	23

Innledning

Finansforetaksloven stiller krav om offentliggjøring av finansiell informasjon (Pilar 3). Krav til innholdet i rapporten er spesifisert i vedlegg til forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften.

Sammendrag

Konsernet Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS (Frende Holding) som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS (Frende Skadeforsikring) og Frende Livsforsikring AS (Frende Livsforsikring). Frende Holding eies av 23 frittstående sparebanker og 3 skadeforsikringsselskaper.

Forsikringsvirksomheten drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen. Produktene distribueres gjennom bankenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, salg i eget kundesenter og digitalt gjennom eierne og frende.no.

Frende Skadeforsikring AS er heleid datter av Frende Holding AS, daglig leder er Tor Olav Langeland.

Som forsikringsselskap er vi eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er den største risikoen at de økonomiske tapene vi dekker for våre kunder blir større enn ventet. Deretter kommer risikoen for tap som følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Vi er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at vi er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger. Som følge av den verdensomspennende pandemien har vi nå lagt bak oss en periode med unormalt lav risikoeksponering på flere av produktene som følge av restriksjoner samfunnet er pålagt av myndighetene. En av de største forretningsmessige usikkerhetene vi står ovenfor er hvordan den underliggende risikoen har utviklet seg gjennom pandemien. I tillegg er det en stor usikkerhet omkring utviklingen av ekstremvær og effekten dette har på klimarisiko.

Solvensmarginen i Frende Skadeforsikring er 150 % etter utbytte.

Hovedtrekk 2022

- Bestandspremie 31.12.2022 er MNOK 2 384 (2 230), en vekst på 7 %.
- Resultat før skatt for året var MNOK 511 (580), totalresultat etter skatt MNOK 369 (454).
- Egenkapitalavkastning (ROE) etter skatt var 22,9 % (28,4).
- Skadeprosent for egen regning for året 55,2 % (65,9).
- Combined ratio var 73,5 % (83,5).
- Kostnadsprosent var 18,3 % (17,6).
- Finansavkastning var negativ med MNOK -94,7 (229), tilsvarende -2,3 % (6,0).

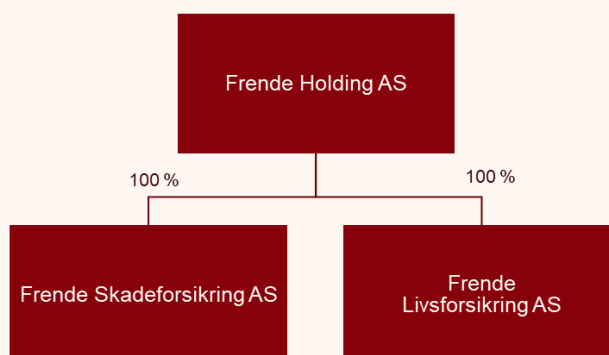
A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

Frende Skadeforsikring er en del av Frende, som omfatter livsforsikringer og skadeforsikringer i Norge. Det tas ingen aktiv risiko i morselskapet ut over eierskapet i datterforetakene. Frende Skadeforsikring selger skadeforsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter.

Frende er bygget med solide sparebanker som eiere, de siste årene er ti nye sparebanker kommet til, sammen med tre tidligere brannkasser i Varig. Frende Holding eies nå av 22 frittstående sparebanker, i tillegg til Varig Hadeland Forsikring, Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal. Fordelingen av eierskapet fremgår av tabellen under.

Eiere i Frende Holding AS	Eierpost
Sparebanken Vest	39,58 %
Sparebanken Sør	19,94 %
Sparebanken Øst	13,03 %
Sparebanken Sogn og Fjordane	9,88 %
Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal	2,18 %
Spareskillingsbanken	1,62 %
Haugesund Sparebank	1,53 %
Skudenes & Aakra Sparebank	1,09 %
Flekkefjord Sparebank	0,88 %
Varig Hadeland Forsikring	0,85 %
Søgne og Greipstad Sparebank	0,79 %
Askim & Spydeberg Sparebank	0,78 %
Varig Orkla Forsikring	0,76 %
Sparebank 68 Grader Nord	0,74 %
Selbu Sparebank	0,72 %
Voss Sparebank	0,72 %
Drangedal Sparebank	0,67 %
Sparebanken Din	0,60 %
Lillesand Sparebank	0,58 %
Tolga-Os Sparebank	0,57 %
Statsbygd Sparebank	0,54 %
Luster Sparebank	0,54 %
Aasen Sparebank	0,48 %
Nidaros Sparebank	0,48 %
Ørland Sparebank	0,45 %
Totalt	100 %

Frende er under tilsyn av Finanstilsynet¹. PWC² reviderer årsregnskapene for foretakene i konsernet.

¹ Finanstilsynet, Revierstredet 3, Postboks 1187 Sentrum 0107 Oslo

² PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 – Sandviken, NO – 5835 Bergen

A.2 Forsikringsresultat

Premieinntekter

Selskapet hadde i 2022 brutto forfalt premie på MNOK 2 392,4 som er en vekst på 8 % fra MNOK 2 208,5 i 2021. Opptjent premie for egen regning var MNOK 2 294,3.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader for egen regning var MNOK 1 266,9. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 55,2 mot 65,9 i 2021. Brutto skadeprosent er i 2022 54,9 mot 65,7 i 2021. Den positive utviklingen i forsikringsteknisk resultatet i skyldes god storskadeutvikling og god utvikling i skadefrekvens. I tillegg er det resultatført betydelige avviklingsgevinster gjennom året, etter en vurdering av forutsetninger og modeller som benyttes for å estimere erstatningsavsetningene på tidligere skadeårganger. Avviklingsgevinsten knytter seg hovedsakelig til positiv utvikling i tidligere års erstatningsavsetninger for personskade motor, men også mindre estimatendringer på enkelte korthalede bransjer.

	Brutto				Netto			
	31.12.2022		31.12.2021		31.12.2022		31.12.2021	
Solvens II - bransjer	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader
Forsikring mot inntektstap	44	7	40	10	43	7	40	10
Yrkesskadeforsikring	61	41	55	61	60	44	55	52
Motorvognforsikring - ansvar	342	-	327	193	338	-	323	194
Motorvognforsikring - øvrig	672	499	607	433	663	498	600	432
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	946	605	884	604	935	605	873	604
Ansvarsforsikring	41	-	33	31	40	-	33	31
Assistanseforsikring	175	106	164	52	173	104	162	45
Forsikring mot diverse økonomisk tap	43	33	37	28	42	33	37	28
Total	2 324	1 276	2 148	1 412	2 294	1 267	2 121	1 459

Tabell 1: Tabellen viser brutto opptjent premie og brutto erstatningskostnader per Solvens II-bransje. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.3 Investeringsresultat

Frende sin kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Plasseringsmidlene ved utgangen av 2022 er fordelt på 66,5 % i renteportefølje, 11,0 % i aksjefond, 4,4 % i høyrente obligasjoner og 18,1 % i eiendom. Kapitalforvaltningen anses med dette å ha en profil som er tilnærmet bransjepraksis.

Netto inntekter fra investeringer var negativ med MNOK -95, som tilsvarer en avkastning på -2,3 %. Herav var gjennomsnittlig avkastning på renter -0,6 %, aksjer -13,5 %, høyrente obligasjoner 0,1 % og eiendom -1,8 %.

	Total investeringsavkastning	
	31.12.2022	31.12.2021
Norske aksjer	-3,5	17,0
Nordiske aksjer	-12,3	14,1
Globale aksjer	-45,3	49,7
Emerging Markets aksjer	-4,2	-0,6
Aksjer totalt	-65,3	80,2
Eiendom	-12,9	97,9
Norske omløpsobligasjoner	-22,4	10,6
Hold-til-forfall obligasjoner	28,6	20,9
Høyrente obligasjoner	-0,6	21,8
Globale IG obligasjoner	-22,6	-1,1
Renter bank	0,4	-1,1
Renter totalt	-16,5	51,1
Total avkastning per 31.12	-94,7	229,2

Tabell 2: Tabellen viser avkastning fordelt på ulike aktivaklasser. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

Forsikringsrelaterte driftskostnader var MNOK 421. Kostnadsprosenten er 18,3 % i 2022 mot 17,6 % i 2021. Kostnadsvekst er vesentlig relatert til høyere distribusjonskostnader, mens kostnadsnivået generelt er stabilt. Frende Skadeforsikring hadde 244 ansatte ved utgangen av 2022 mot 251 ved utgangen av 2021.

Selskapet har ingen andre virksomhetsområder utover forsikringsvirksomhet.

A.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om virksomhet eller resultater.

B. System for risikostyring og internkontroll

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

Organisering og ansvarsområder

Styret har det overordnede ansvaret for at risikostyringen er tilfredsstillende etablert i forhold til konsernets soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at

- det er etablert en klar ansvarsfordeling mellom styret og daglig ledelse
- Frende har en klart definert risikoappetitt som er konsistent med strategi og finansielle mål og som følges opp jevnlig
- alle risikoer er tilstrekkelig identifisert
- styringen av alle vesentlige risikoer i Frende er hensiktsmessig organisert
- det vedtas policyer på vesentlige risikoområder og at det innhentes informasjon om etterlevelse

Det er opprettet et risikoutvalg for styret i Frende Forsikring. Risikoutvalget bistår styret med å overvåke og styre selskapets samlede risiko og vurdere om selskapets styrings- og kontrollordninger er tilpasset risikonivå og omfang av virksomheten i konsernet.

Styret har for øvrig fastsatt egen styreinstruks.

Konsernsjef er ansvarlig for å gjennomføre strategier og retningslinjer vedtatt av styret. Konsernsjefen skal sørge for at risikostyring gjennomføres, dokumenteres, overvåkes og blir fulgt opp på en forsvarlig måte og i henhold til styrets føringer. Konsernsjefen skal fastsette nødvendige instruksjoner og retningslinjer for hvordan Frende Forsikring sin risikostyring skal gjennomføres i praksis.

Konsernsjefen skal løpende følge opp endringer i selskapets risikoeksponering og informere styret om vesentlige endringer. Konsernsjef skal minimum én gang per år gi styret en samlet vurdering av Frende Forsikring sin risikosituasjon. Styret har for øvrig fastsatt egen instruks for konsernsjef.

Daglig leder er primært ansvarlig for å implementere de føringene styret gir for risikostyring og internkontroll.

Øvrige ledere er ansvarlig for at den løpende risikostyringen innenfor eget ansvarsområde er tilfredsstillende. Dette innebærer

- å til enhver tid ha oversikt over vesentlige risikoforhold innen eget ansvarsområde
- å følge opp implementering og etterlevelse av tilhørende kontrolltiltak
- å kunne underbygge at hensiktsmessig kontroll av risiko er etablert og fungerer

Alle ansatte har ansvar for å utføre sitt arbeid i tråd med de fullmakter, instruksjoner og retningslinjer som gjelder for den enkelte. Det er de ansatte som påtar virksomheten risiko gjennom sitt daglige virke. Det primære ansvaret for risikostyring ligger i førstelinjen gjennom ledere og ansatte med god kompetanse og helhetsforståelse for virksomheten.

Compliancefunksjonen skal gjennom kontroll avdekke og forebygge risiko relatert til internt og eksternt regelverk.

Ved å kontrollere, vurdere og rapportere om compliancerisikoen skal funksjonen bidra til at konsernet har lav compliancerisiko. Det er oppnevnt et personvernombud som skal gi råd om hvordan Frende best mulig kan ivareta kundenes personverninteresse, samt egen hvitvaskingsansvarlig som har et særskilt ansvar for at rutiner på området foreligger, ajourholdes og etterleves.

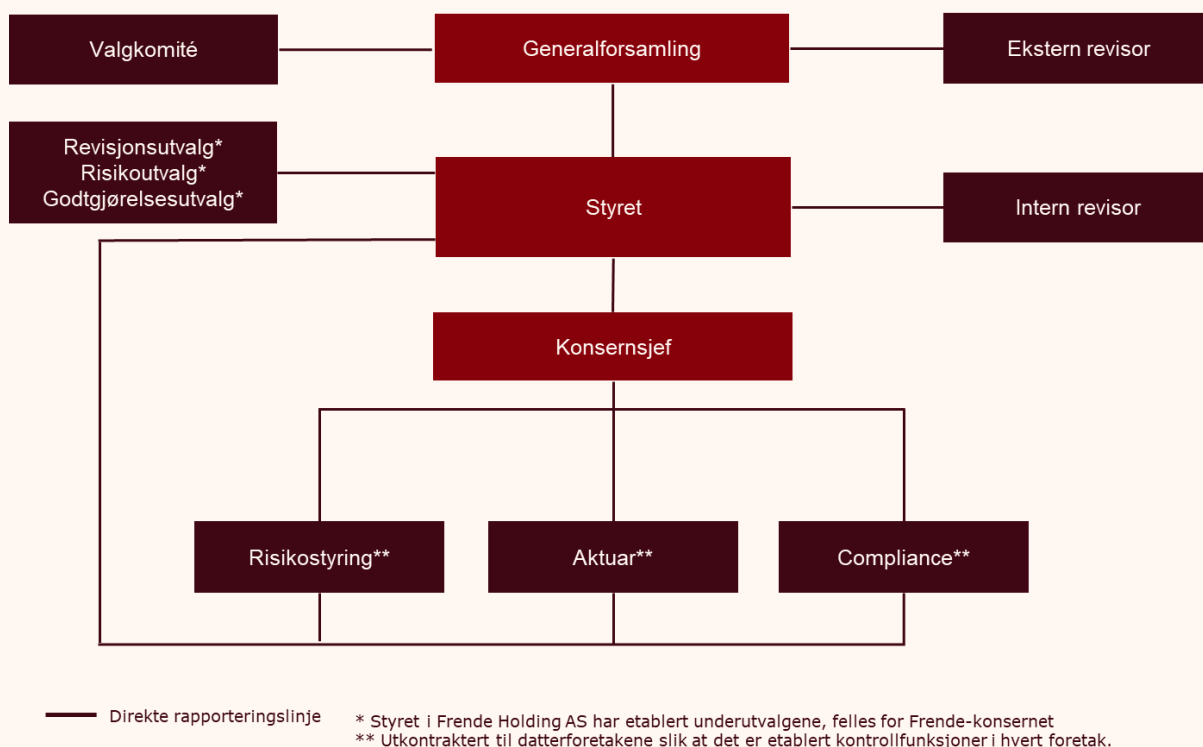
Risikostyringsfunksjonen skal bistå ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte i konsernet, og sikre at dette er i samsvar med eksterne og interne krav.

Risikostyringsfunksjon er ansvarlig for å overvåke konsernets risikoprofil og skal ha oversikt over de risikoer Frende Forsikring er eller kan bli eksponert for. Dette inkluderer å rapportere om utvikling av risiko på viktigste risikofaktorer og at hvert foretak er innenfor styrevedtatt risikoappetitt.

Risikostyringsfunksjonen skal minst én gang i året igangsette og organisere en systematisk og helhetlig prosess for vurdering av risiko og kontroll (ORSA-prosessen og internkontroll, jf. også egne policyer på disse områdene).

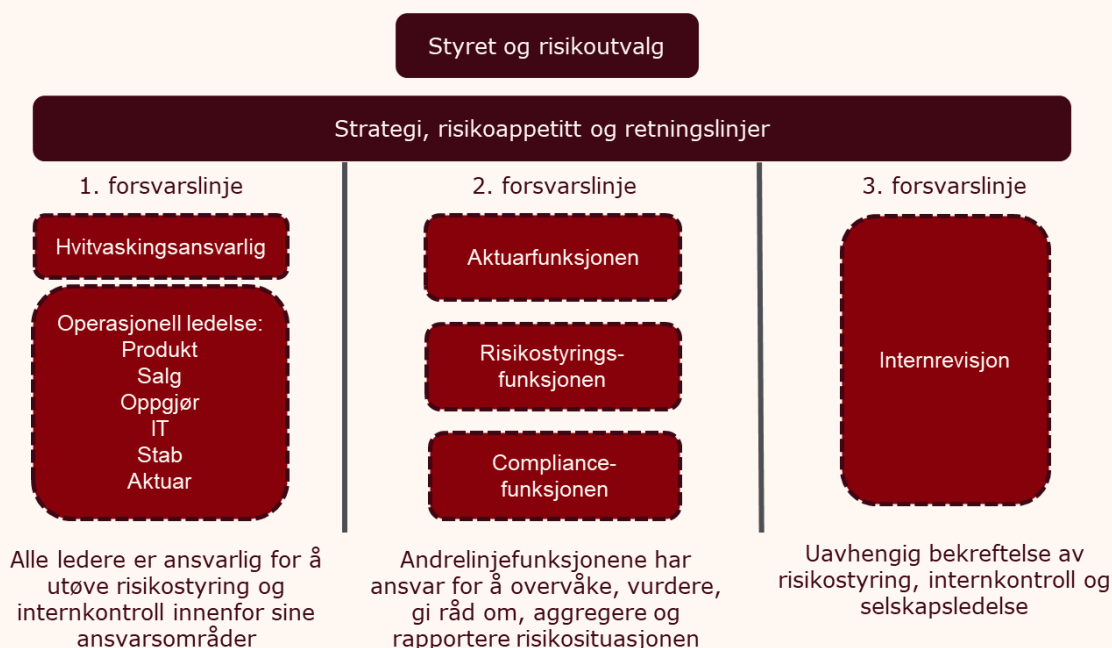
Aktuarfunksjonen har ansvar for å kontrollere og vurdere de forsikringstekniske avsetningene. Aktuarfunksjonen skal også evaluere selskapets tariffer med henhold til sannsynlighet for lønnsom drift og evaluere selskapets gjenforsikringsordninger.

Internrevisjonen skal overvåke at risikostyring og internkontroll i konsernet fungerer. Internrevisjonen skal basere sitt arbeid på en risikovurdering og innenfor rammene av styrevedtatt årsplan.

Figur 1: Figuren viser organisering av Frende Skadeforsikring.

Figur 2: Figuren illustrerer de tre forsvarslinjene og ansvarsfordelingen mellom dem.

Godtgjørelsesordninger

Frende har et enkelt kommuniserbart og åpent belønningssystem. Belønningssystemet skal sammen med utfordrende og spennende arbeidsoppgaver lede til at selskapet fremstår som en attraktiv arbeidsgiver.

Styret beslutter prinsippene for selskapets godtgjørelsesordninger, samt lønn og vilkår for konsernsjef og daglige ledere. Godtgjørelsesutvalget rådgir administrerende direktør i spørsmål som omhandler kompensasjon til ledende ansatte og gir sin innstilling knyttet til lederlønnsprinsipper og godtgjørelsesstrategi og godtgjørelsespakker for selskapets ledende ansatte og ansatte med kontrolloppgaver. Godtgjørelsesutvalget har også en gjennomgang av selskapets retningslinjer for godtgjørelsesordninger. Det har ikke vært gjort endringer i retningslinjene i løpet av perioden.

Maksimal variabel godtgjørelse er satt til 1 månedslønn for samtlige ansatte med unntak av ledergruppen. Ledergruppen har en maksimal variabel godtgjørelse på 1,5 månedslønn. Kriteriene for utdeling av bonus er en funksjon av avkastning på egenkapitalen og bestandsvekst for Frende Forsikring samlet sett.

I tillegg har selskapet innskuddspensjon til alle ansatte og ytelsespensjon til en liten andel av ledelsen.

B.2 Krav til egnethet

Frende har etablert rutiner for egnethetsvurdering av blant annet ledere og kontrollfunksjoner i foretaket. Både ledere og nøkkelpersoner må ha hederligandel og de kvalifikasjoner administrasjonen vurderer som nødvendig for å fylle den konkrete stilling vedkommende skal ivareta i foretaket. Egnethetsvurdering av daglig leder gjennomføres av styret i tilknytning til ansettelsesprosessen. Egnethetsvurdering av andre sentrale funksjoner som nøkkelfunksjoner, gjennomføres i tråd med vedtatte retningslinjer av administrasjonen i foretaket. Egnethetsvurdering og tilhørende dokumentasjon oversendes til Finanstilsynet i tråd med gjeldende regelverk.

B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens

Frende har etablert risikostrategier på alle vesentlige områder som er integrert inn i egne styrende dokumenter. Risikostrategiene skal sikre at virksomheten identifiserer, styrer og følger opp risikoer på alle vesentlige områder.

Risikorammeverket

Risikoappetitt definerer på overordnet nivå virksomhetens vilje til å bære risiko. Styret skal sikre at en skriftlig risikoappetitt eksisterer og blir oppdatert minst årlig. Den overordnede risikoappetitten skal reflektere målsettingen til Frende, og være konsistent med strategien og de vurderinger som gjøres i ORSA-prosessen.

Selskapets risikoprofil reflekterer en vurdering av virksomhetens faktiske eksponering mot de ulike risikotypene i risikouniverset. Risikoprofilen skal måles ved bruk av standardmodellen så langt det lar seg gjøre. For de deler av Frende Forsikring sitt risikounivers som ikke dekkes godt nok i standardmodellen, vurderes risikoprofilen ved hjelp av kvalitative vurderinger, og der det er mulig supplert ved kvantifisering av effekter.

Frende Skadeforsikring sin overordnede risikoappetitt er definert som:

Overordnet risikoappetitt for Frende Skadeforsikring				
Resultat: Frende skal ha en årlig egenkapitalavkastning høyere enn 18 %.		Soliditet: Solvensmarginen i Frende Skadeforsikring skal ligge på 150 % over tid, og skal ikke komme under 120 %.		
Frende Skadeforsikring skal ikke være eksponert mot enkelthendelser på forsikringssiden som kan få vesentlig betydning for kapitalstatusjonen.				
Strategisk	Marked	Forsikring	Motpart	Operasjonell
Frende Skadeforsikring skal ha fokus på lønnsom vekst, med et produktspekter for personmarked og små bedrifter. Dette oppnås gjennom et kraftfullt landsdekkende distribusjonsapparat og konservativ underwritingpolicy.	Den totale markedsrisikoen skal ikke overstige 16 % av plasseringsmidlene.	Selskapet skal ha en total combined ratio på maksimalt 93 % i gjennomsnitt over en femårsperiode.	Reell motpartsrisiko skal være lav, og således ikke ha vesentlig betydning for selskapets resultat.	Selskapets operasjonelle risiko skal ikke ha vesentlig betydning for resultater og renommé, og skal heller ikke medføre brudd på lover og forskrifter.

Figur 3: Figuren viser Frende Skadeforsikring sin overordnede risikoappetitt.

Risikoappetitten brytes ned til risikorammer som angir mulig eksponering mot de ulike risikotypene. De konkrete risikorammene fremgår i de underliggende retningslinjene.

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen er uavhengig av andre forretningsområder, rapporterer til CFO og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- bistand til ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte
- overvåke risikostyringssystemet
- rapportering om risikoeksponering og rådgivning til ledelsen om risikostyrings spørsmål
- identifisering og vurdering av nye risikoer

Identifisering av risiko

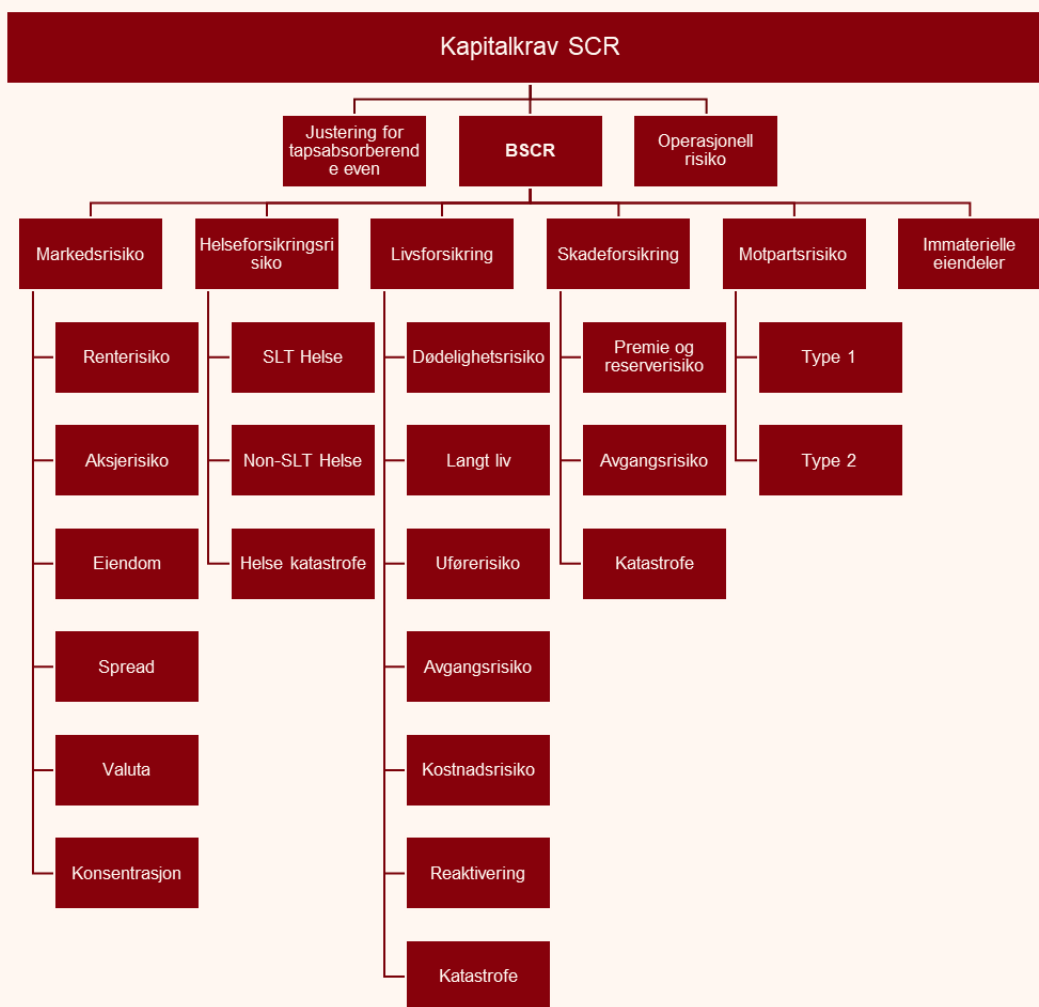
Operasjonelle risikoer blir identifisert basert på en analyse av sannsynlighet for at en hendelse inntreffer og konsekvensen det har for at vi når vårt målbilde. Risikovurderingen gjøres årlig med utgangspunkt i arbeidsprosesser i hver enhet og rapporteres videre til styret og ledelsen.

Måling av risiko

Frende Skadeforsikring benytter standardmodellen sine forutsetninger og resultater for å beregne risiko og tilhørende kapitalkrav for alle risikokategorier. Standardmodellen benyttes både i kapitalframskrivningen, og for å teste at risikoprofilen er i tråd med risikoappetitten og gjeldende risikorammer. Som figuren nedenfor viser dekker standardmodellen alle vesentlige risikokategorier med unntak av strategisk risiko.

Standardmodellen er kalibrert slik at det skal være 0,05 % sannsynlighet for at et samlet tap over en periode på 12 måneder overstiger det beregnede kapitalkravet.

Vår vurdering er at vår samlede risiko er ivaretatt gjennom beregningene og forutsetningene som ligger til grunn i standardmodellen.

Figur 4: Figuren viser alle moduler og undermoduler som inngår i beregningen av kapitalkravet.

Rapportering av risiko

Alle ledere har løpende ansvar for å overvåke, rapportere og bekrefte risiko- og kontrollsituasjon på egne områder. Dette gjøres minst én gang i året i en sentralisert styrt risikovurderingsprosess. Eksponering i de største risikokategoriene analyseres kvartalsvis og rapporteres halvårlig til styret og ledelsen.

Det utarbeides en halvårlig risikorapport som skal gi styret og ledelsen oversikt over de største risikoene Frende er eksponert for og utviklingen i disse.

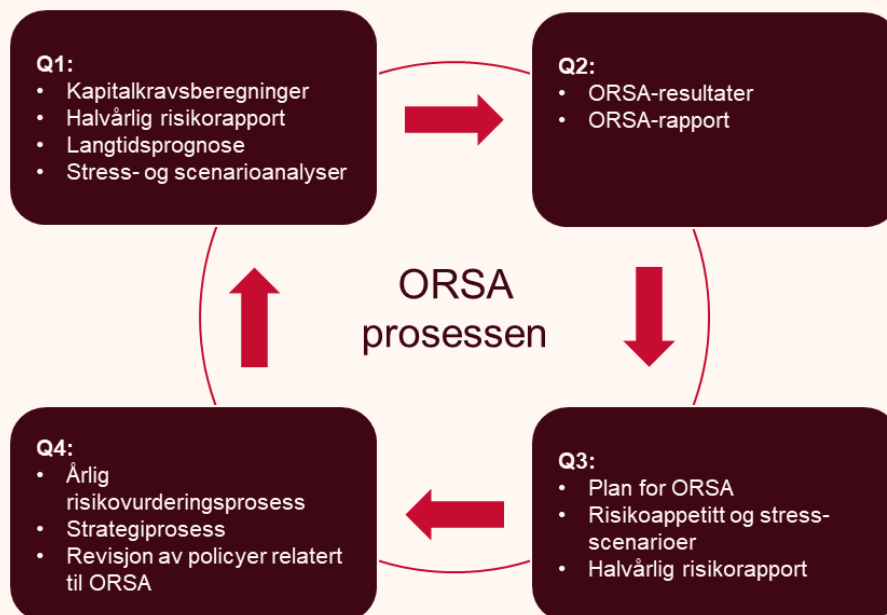
Resultatene fra ORSA-prosessen oppsummeres i en rapport i henhold til policy for ORSA og policy for internkontroll.

Styret mottar årlig rapport fra aktuar-, compliance- og internrevisjonsfunksjonen i henhold til instruks.

Prosess for egenvurdering av risiko- og solvenssituasjon

Det gjennomføres årlig en egenvurdering av risiko- og solvenssituasjonen (ORSA-prosessen) per underliggende forsikringsselskap, samt en konsolidert rapport for Frende Forsikring. ORSA-prosessen tar utgangspunkt i vår eksponering og en vurdering av stresstester på våre største risikokategorier, strategi og femårig forretningsprognose. Det blir gjennomført stress- og scenarioanalyser for å vurdere effekten av ulike økonomiske nedgangsscenarioer ut planperioden.

Styret behandler ORSA gjennom året som det fremkommer av årshjulet nedenfor. Det er også opprettet et risikoutvalg som bistår styret med forberedelse av saker relatert til risikostyringen, herunder ORSA.

Figur 5: Figuren illustrerer gjennomføringen av ORSA-prosessen i Frende.

B.4 Internkontrollsystem

Det gjennomføres årlig en internkontroll og risikovurderingsprosess for å vurdere våre prosesser og eksisterende risikoreducerende tiltak. Prosessen involverer alle avdelinger i Frende og ledergruppen.

Internkontrollen baseres på en vurdering av sannsynlighet og konsekvens i de arbeidsprosesser som er definert i de respektive enhetene. En samlet vurdering av risikosituasjonen forelegges styret.

Figur 6: Figuren viser hvordan operasjonell risiko rapporteres fra hver enhet og opp til ledergruppen og styret.

Foretaket har en etablert compliancefunksjon i tråd med kravene i gjeldende regelverk. Funksjonen rapporterer til administrerende direktør og styret. Rollen utøves i samsvar med styrets vedtatte instruks for compliancefunksjonen, som revideres årlig.

B.5 Internrevisjonsfunksjon

Internrevisjonen kontrollerer at foretakene i konsernet er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten. Internrevisjonen gjennomfører sine prosjekter i henhold til instruks og årlig revisjonsplan som behandles og besluttet av styret. Det har ikke vært gjort vesentlige endringer i selskapets retningslinjer for internrevisjonsfunksjonen i løpet av perioden.

Utøvelsen av internrevisjonsfunksjonen er utkontraktert til EY, og funksjonen er med det uavhengig og objektiv ovenfor virksomheten den undersøker.

B.6 Aktuarfunksjon

Aktuarfunksjonen rapporterer til styret og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Prosess for fastsettelse av forsikringstekniske avsetninger til Solvens II-formål

- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikringer
- Uttale seg om selskapets reassuranseprogram
- Bidra til en effektiv implementering av selskapets risikostyringssystem
- Aktuarfunksjonens rapport til styret og ledelsen.

Utøvelsen av aktuarfunksjonen er utkontraktert for å ivareta uavhengighet.

B.7 Utkontraktering

Styret har vedtatt retningslinjer for utkontraktering fra Frende. Det er etablert struktur for risikovurdering av utkontrakterte prosesser, og det gjennomføres kontroll av utkontrakterte prosesser og funksjoner.

Utkontrakteringsavtaler meldes Finanstilsynet i samsvar med gjeldende regelverk.

B.8 Andre opplysninger

Det er foretakets vurdering at system for risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig med hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene som er knyttet til foretakets virksomhet.

C. Risikoprofil

C.1 Forsikringsrisiko

Vi dekker våre kunder for økonomisk tap som en følge av skade på ting eller eiendeler, død, ulykke, sykdom eller rettsansvar. Forsikringsrisikoen er knyttet til at erstatningskostnadene blir vesentlig forskjellig fra det som er forventet.

Vår forsikringsportefølje består i hovedsak av standardiserte produkter innen privatmarkedet. Vi har en relativt lav eksponering mot bedriftsmarkedet og langhalede produkter. Vi har ingen produkter med risiko ut over hva som er vanlig i norsk landbasert skadeforsikring.

Vi har et fokus på å øke porteføljen, med sterkt fokus på lønnsomhet. Vi er selektive med hensyn til hvilke bransjer vi eksponerer oss mot innenfor næringsliv og har tegningsretningslinjer og systemer som er med på å styre tegning av ny virksomhet mot lave og kjente risikoer. I tillegg er vi restriktive innenfor bransjer der det er uvanlige typer risikoer og der det ikke er lett å få en stor nok portefølje til å få risikoutjevning.

Vi kjøper gjenforsikring for å dekke store hendelser slik at vår største egenregning per hendelse er MNOK 20.

C.2 Markedsrisiko

Vi forvalter kapitalen for å få tilstrekkelig avkastning til å dekke fremtidige forsikringsforpliktelser og for å bedre avkastningen på egenkapitalen. Vi er gjennom dette eksponert for risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene.

Den største risikokategorien innenfor markedsrisiko er aksjerisiko. Denne risikoen er et resultat av Frende Skadeforsikring sin aksjeportefølje som består utelukkende av børsnoterte aksjer, eksternt forvaltet gjennom veldiversifiserte fondsstrukturer. Aksjeporteføljen er satt sammen av andeler i aksjefond med ulike stilarter og tilnærminger, som sammen skal gi en god og robust aksjeportefølje som skal stå seg i ulike investeringsklima. Porteføljen er videre godt diversifisert på regioner og sektorer.

Den nest største risikokategorien til Frende Skadeforsikring er knyttet til kredittrisiko (spreadrisiko) i renteporteføljen. Av Frende Skadeforsikring sine plasseringsmidler er om lag 80 % investert i rentemarkedet, med hovedfokus på en veldiversifisert portefølje av norske og internasjonale høykvalitets-obligasjoner (investment grade). Motparter i renteporteføljen er som hovedregel gjenstand for en grundig analyse og kredittvurdering av forvalter, og det tilordnes konkrete investeringsrammer per motpart.

Eiendomsporteføljen er investert i egnede veldiversifiserte fondsstrukturer med hovedfokus på investering i kontor, logistikk og handelsbygg rundt de største byene i Norge.

C.3 Motpartsrisiko

Vi pådrar oss motpartsrisiko primært gjennom gjenforsikringsavtaler, derivater og bankinnskudd. Motpartsrisiko defineres her som risiko for tap som følge av at våre motparter ikke kan innfri sine forpliktelser.

Reassuranseprogrammet er fordelt på flere motparter, alle med en offisiell rating på minimum A. Det er ingen pågående konflikter der vi har problemer med å kreve inn våre rettmessige krav fra våre reassurandører.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at vi ikke har tilstrekkelig likviditet til å betale erstatninger og dekke løpende driftskostnader som lønn og husleie.

Selskapets forretningsdrift er ikke av en slik karakter at det er vesentlig risiko for likviditetskrise. Vi mottar premien på forskudd og investerer størstedelen av forvaltningskapitalen i likvide midler slik at det til enhver tid skal være nok til å dekke forventede utbetalinger.

Ved skader av en slik størrelse at de dekkes av selskapets reassuransesprogram vil det bli utarbeidet en betalingsplan slik at selskapets likviditetssituasjon ikke blir vesentlig påvirket.

C.5 Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko menes uønskede hendelser som følge av svikt i interne arbeidsprosesser, feil begått av ansatte, misligheter og kriminalitet, systemsvikt eller eksterne hendelser som kan lede til økonomisk tap eller tap av omdømme.

Vi definerer også compliance- og omdømmerisiko som en del av operasjonell risiko. Compliancerisiko er risikoen for offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme som en følge av manglende etterlevelse av interne og eksterne regler. Omdømmerisiko er risiko for tap som en følge av redusert omdømme i forhold til kunder eller regulerende myndigheter.

Avdelingslederne er ansvarlig for å identifisere og kontrollere de operasjonelle risikoene innenfor sine operative områder. Vi har siden oppstarten i 2008 gjennomført årlige risikokartlegginger som involverer alle avdelinger og ledergruppen. De største risikoene blir vurdert i ledergruppen og rapportert videre til styret og risikoutvalget.

Frende har etablert rutiner for å identifisere, overvåke og treffe tiltak som reduserer risikoen for uønskede hendelser. Dette omfatter blant annet

- årlig internkontrollvurdering innen alle områder i Frende Skadeforsikring
- årlig ledelsesbekreftelse på internkontroll
- system for avviksrapportering
- vurderinger og anbefalinger fra internrevisor
- årlig compliancerapport

C.6 Andre vesentlige risikoer

I tillegg til de rent finansielle risikoene er Frende eksponert for en forretnings- og strategirisiko som ikke fullt ut er dekket av de øvrige risikokategoriene. Risikoen oppstår som en følge av eksterne faktorer som påvirker våre interesser og kan lede til uventede inntekts- eller kostnadssvingninger eller endret kundeadferd. Dette kan for eksempel være nye konkurrenter, endringer i markedet, nye innovative løsninger eller reguleringer.

C.7 Andre opplysninger

Selskapet har ingen vesentlige usikrede risikokonsentrasjoner eller andre vesentlige opplysninger om foretakets risikoprofil.

D. Verdsetting for solvensformål

Under Solvens II kreves det at eiendeler og forpliktelser verdsettes til markedsverdi. Det innebærer at både eiendeler og forpliktelser skal settes til det beløpet man må betale for å overføre forpliktelsene til en annen selvstendig og uavhengig aktør.

D.1 Eiendeler

På eiendelsiden er det verdsettingen av følgende poster som har betydning for tilgjengelig kapital

- immaterielle eiendeler
- obligasjoner som føres til amortisert kost
- avsetningen til garantiordningen
- størrelsen på reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger

For at immaterielle eiendeler skal inkluderes i tilgjengelig kapital under Solvens II stilles det eksplisitte krav til at vi kan realisere verdien ved salg av eiendelen. I tillegg til det kommer et tilhørende kapitalkrav på 80 % av verdien. Vi har per i dag valgt å sette verdien av immaterielle eiendeler til null i Solvens II-balansen.

Avsetningen til garantiordningen inngår som egenkapital i finansregnskapet, men skal etter veiledning fra Finanstilsynet føres om en forpliktelse i Solvens II-balansen.

For Hold-til-Forfall obligasjoner er verdien under Solvens II-balansen satt til markedsverdi.

Verdsettelse av reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger i Solvens II-balansen skiller seg fra verdsettelsen i regnskapsbalansen, som følge av diskontering, vurdering av uavløpt risiko samt at vi inkluderer fremtidig reassuransepremie for de reassuranseavtalene som må fornyes fra 1. juli for å sikre at våre forpliktelser er dekket. Det gjøres et fratrukk for utestående reassuransefordringer.

En vesentlig forskjell mellom regnskapsbalansen og Solvens II-balansen kommer som en følge av at all premie som ikke er innbetalt motregnes mot de forsikringstekniske avsetningene i henhold til kontantstrømprinsippet. Dette innebærer at ikke forfalte kundefordringer reklassifiseres fra eiendelsiden til forpliktelsessiden av balansen. Merk at denne reklassifiseringen ikke påvirker ansvarlig kapital.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsforpliktelser i Solvens II-balansen er beregnet til beste estimat av premie- og erstatningsavsetning, i tillegg til en risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke-inntrufne skader, omkostninger og fremtidige premier knyttet til løpende forsikringsavtaler.

De forsikringstekniske avsetningene består i all hovedsak av RBNS, IBNR, ULAE og premieavsetninger, der vi omtaler summen av de tre førstnevnte avsetningene som vår erstatningsavsetning.

RBNS står for «reported but not settled» og er de nødvendige reservene som er knyttet til åpne kjente skader. For småskader er disse reservene «standardreserver» som er beregnet av aktuar, mens en for større skader og personskader gjør manuelle reserveringer.

IBNR står for «incurred but not reported» og er et estimat for hvor store forpliktelser vi har i forbindelse med skader som allerede har oppstått, men som enda ikke er meldt oss. Det er flere ulike måter å gjøre IBNR-beregninger. Vår hovedmetode er såkalt «chain ladder», der historisk utvikling av tidligere skadeårganger danner et grunnlag for hvordan vi matematisk kan fremskrive utviklingen av de nyere årgangene. Kjennskap til endringer i porteføljesammensetning, vilkår, spesielle hendelser, rettsutvikling med mer er også nødvendig, i tillegg til matematikken, for å få gode beregninger.

ULAE står for «unallocated loss adjustment expenses» og baserer seg på en prosentsats av RBNS og IBNR.

Erstatningsavsetningen er summen av RBNS, IBNR og ULAE, og er våre beregnede forpliktelser opp mot skader som allerede har inntruffet. Beste estimat av erstatningsavsetningene er nåverdien til de fremtidige skadeutbetalingene som beregnes ved hjelp av gjeldende rentekurver.

Premieavsetningen er i regnskap definert som uopptjent premie. Ved Solvens II-verdsetting er beste estimat av premieavsetningen nåverdien av ikke-inntrufne skader, fremtidig premie og fremtidige omkostninger knyttet til løpende forsikringsavtaler. I disse beregningene inngår blant annet antagelser om fremtidige skadeprosenter, kostnadsprosenter og avgangsprosenter. Ikke-forfalte kundefordringer inngår i premieavsetningene ettersom dette blir behandlet som fremtidig premie.

Risikomarginen beregnes med «Cost of Capital»-metoden, og representerer beløpet som trengs for å dekke kapitalkostnadene dersom en tredjepart overtar våre forpliktelser ved en avviklings situasjon.

	<u>Regnskap</u>	<u>Solvens II</u>
Forsikringstekniske avsetninger, brutto	2 448,3	1 412,2
Reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger	31,1	-7,7
Risikomargin		114,6
Forsikringstekniske avsetninger, netto	2 417,2	1 534,5

Tabell 3: Fremde Skadeforsikrings forsikringstekniske avsetninger i regnskap og i Solvens II-balansen. Beløp er oppgitt i MNOK.

Beskrivelse	Forsikring mot inntekts-tap	Yrkesskade-forsikring	Motorvogn-forsikring - ansvar	Motorvogn-forsikring - øvrig	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvars-forsikring	Assistanse-forsikring	Forsikring mot diverse økonomisk tap	Totalt
Premieavsetninger, brutto	2,1	3,9	-7,3	87,4	73,2	4,5	16,5	5,5	185,8
Reassurandørenes andel	-0,2	-0,3	-1,5	-8,5	-7,6	-0,2	-0,8	-0,6	-19,5
Premieavsetninger, netto	2,2	4,2	-5,8	95,8	80,8	4,7	17,2	6,1	205,3
Erstatningsavsetninger, brutto	67,4	240,5	206,3	129,4	496,7	42,7	35,6	7,8	1 226,4
Reassurandørenes andel	0,0	10,4	1,0	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	11,8
Erstatningsavsetninger, netto	67,4	230,1	205,3	129,3	496,4	42,7	35,6	7,8	1 214,6
Risikomargin	5,6	19,8	16,1	17,6	46,2	3,8	4,2	1,1	114,6
Avsetninger totalt, brutto	75,1	264,2	215,2	234,4	616,2	51,1	56,3	14,4	1 526,8
Reassurandørenes andel	-0,2	10,1	-0,5	-8,3	-7,3	-0,2	-0,8	-0,6	-7,7
Avsetninger totalt, netto	75,3	254,1	215,7	242,7	623,5	51,2	57,0	14,9	1 534,5

Tabell 4: Fremde Skadeforsikrings forsikringstekniske avsetninger i Solvens II, fordelt på bransje. Beløp er oppgitt i MNOK.

Usikkerhet omkring de forsikringstekniske avsetningene er primært knyttet til IBNR-beregninger av langhalede bransjer, som f.eks. yrkesskade og personskader knyttet til motorproduktene.

D.3 Andre forpliktelser

Utsatt skatteforpliktelse øker som en følge av endret verdsetting av eiendeler og forpliktelser. I tillegg føres det en forpliktelse tilsvarende avsetningen til garantiordningen.

Forventet utbytte føres ikke som en forpliktelse i Solvens II-balansen, men trekkes fra i avstemmingsreserven.

Ut over dette har selskapet ingen andre forskjeller mellom forpliktelsene i Solvens II-balansen og finansregnskapet med unntak av enkelte reklassifiseringer.

D.4 Alternative verdsettingsmetoder

Selskapet benytter seg ikke av alternative verdsettingsmetoder.

D.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om verdsetting av eiendeler og forpliktelser til solvensformål.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Ansvarlig kapital

Tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjør tilnærmet størstedelen av samlet tellende kapital. Kapitalgruppe 2 stammer fra naturskadepoolen.

Sammensetning av ansvarlig kapital

Eiendeler minus forpliktelser i henhold til Solvens II prinsipper	1 760
Foreslått utbytte	362
Ansvarlig lån	0
Basiskapital	1 398
Annen kapital	0
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	1 398
Kapitalgruppe 1	1 338
Kapitalgruppe 2	60
Kapitalgruppe 3	0
Supplerende kapital	0
Sum tilgjengelig kapital til å dekke SCR	1 398

Tabell 5: Tabellen viser sammensetningen av foretakets ansvarlige kapital. Beløp er oppgitt i MNOK.

De største forskjellene mellom Solvens II-balansen og regnskapsbalansen kommer som en følge av

- immaterielle eiendeler er verdsatt til null i Solvens II-balansen
- hold-til-forfall porteføljen er verdsatt til markedsverdi
- inkludering av forventet fremtidig fortjeneste i framtidige premier
- neddiskontering av fremtidige forpliktelser
- reklassifisering av garantiavsetningen fra egenkapital i regnskapet til avsetning under Solvens II balansen
- ulik verdi på utsatt skatt som en følge av forskjellige verdsettelse av eiendeler og forpliktelser

Forventet fortjeneste i framtidige premier er en konsekvens av at premieavsetningen går fra dagens prinsipp om uopptjent premie til et beste estimat. Med dagens forventede combined ratio innebærer det at vi inkluderer en forventet fremtidig fortjeneste i tilgjengelig kapital. Per 31.12.2022 utgjør fremtidig forventet profitt MNOK 186,8.

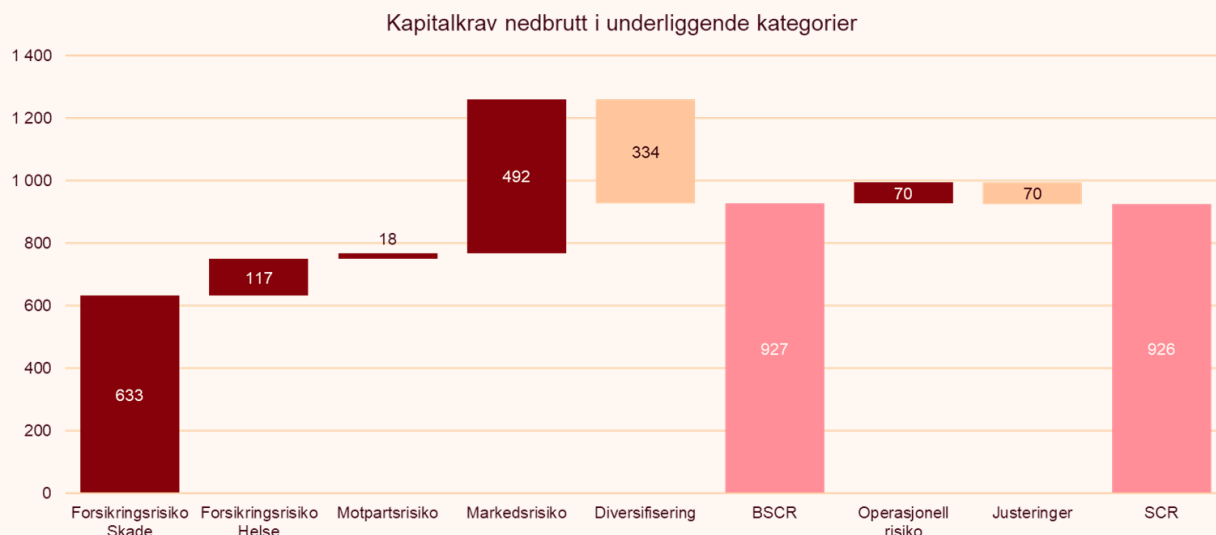
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

Frende Skadeforsikring har ved utgangen av 2022 et kapitalkrav i henhold til standardmodellen på MNOK 926 etter diversifiseringseffekter. Ansvarlig kapital utgjør MNOK 1 398 etter utbytte, noe som gir en solvensmargin på 150 %. Minstekapitalkravet er MNOK 330.

Analyse av kapitalkravet

Den klart største risikokategorien er forsikringsrisiko, som alene står for et kapitalkrav på MNOK 750. Dette utgjør i størrelsesorden 60 % av summen av kapitalkravet før diversifisering. Videre utgjør kapitalkravet knyttet til markedsrisiko MNOK 492, mens operasjonell risiko og motpartsrisiko utgjør henholdsvis MNOK 70 og MNOK 18.

Diversifiseringseffekter og justering for den tapsabsorberende evnen som følge av utsatt skatteforpliktelse reduserer tapspotensialet med henholdsvis MNOK 334 og MNOK 70.

Figur 7: Figuren viser størrelsen på kapitalkravet for hver av de underliggende risikokategoriene.

Beregning av minstekapitalkravet

Vi benytter følgende input til å beregne minstekapitalkravet:

	Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger (f.e.r)	Forfalt premie siste 12 måneder (f.e.r.)
Forsikring mot inntektstap	69,7	44,1
Yrkesskadeforsikring	234,3	61,6
Motorvognforsikring - ansvar	199,6	339,9
Motorvognforsikring - øvrig	225,1	688,8
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	577,2	960,6
Ansvarsforsikring	47,4	43,2
Assistanseforsikring	52,8	178,7
Forsikring mot diverse økonomisk tap	13,9	44,9

Tabell 6: Tabellen viser input benyttet for beregning av minstekapitalkravet. Beløp er oppgitt i MNOK.

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Selskapet benytter ikke interne modeller for beregning av det regulatoriske kapitalkravet.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Selskapet har oppfylt både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet i perioden.

E.6 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger.

Vedlegg: Kvantitativ del

S.02.01.01 - Balance Sheet

		Solvency II value
		C0010
Assets		
Goodwill	R0010	
Deferred acquisition costs	R0020	
Intangible assets	R0030	-
Deferred tax assets	R0040	-
Pension benefit surplus	R0050	-
Property, plant & equipment held for own use	R0060	10 170 654
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	3 895 249 134
Property (other than for own use)	R0080	-
Holdings in related undertakings, including participations	R0090	-
Equities	R0100	-
Equities - listed	R0110	-
Equities - unlisted	R0120	-
Bonds	R0130	2 368 006 073
Government Bonds	R0140	180 908 229
Corporate Bonds	R0150	2 187 097 844
Structured notes	R0160	-
Collateralised securities	R0170	-
Collective Investments Undertakings	R0180	1 513 510 258
Derivatives	R0190	-
Deposits other than cash equivalents	R0200	13 732 803
Other investments	R0210	-
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	-
Loans and mortgages	R0230	-
Loans on policies	R0240	-
Loans and mortgages to individuals	R0250	-
Other loans and mortgages	R0260	-
Reinsurance recoverables from:	R0270	- 7 659 748
Non-life and health similar to non-life	R0280	- 7 659 748
Non-life excluding health	R0290	- 17 591 342
Health similar to non-life	R0300	9 931 594
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	-
Health similar to life	R0320	-
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	-
Life index-linked and unit-linked	R0340	-
Deposits to cedants	R0350	-
Insurance and intermediaries receivables	R0360	11 624 048
Reinsurance receivables	R0370	12 466 096
Receivables (trade, not insurance)	R0380	24 926 949
Own shares (held directly)	R0390	-
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	-
Cash and cash equivalents	R0410	34 629 797
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	-
Total assets	R0500	3 981 406 931

Solvency II value

		C0010
Liabilities		
Technical provisions - non-life	R0510	1 526 792 728
Technical provisions - non-life (excluding health)	R0520	1 187 485 799
Technical provisions calculated as a whole	R0530	-
Best Estimate	R0540	1 098 368 159
Risk margin	R0550	89 117 639
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	339 306 929
Technical provisions calculated as a whole	R0570	-
Best Estimate	R0580	313 842 850
Risk margin	R0590	25 464 079
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	-
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	-
Technical provisions calculated as a whole	R0620	-
Best Estimate	R0630	-
Risk margin	R0640	-
Technical provisions - life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	-
Technical provisions calculated as a whole	R0660	-
Best Estimate	R0670	-
Risk margin	R0680	-
Technical provisions - index-linked and unit-linked	R0690	-
Technical provisions calculated as a whole	R0700	-
Best Estimate	R0710	-
Risk margin	R0720	-
Other technical provisions	R0730	
Contingent liabilities	R0740	-
Provisions other than technical provisions	R0750	198 143 007
Pension benefit obligations	R0760	17 127 847
Deposits from reinsurers	R0770	-
Deferred tax liabilities	R0780	70 381 941
Derivatives	R0790	1 255 503
Debts owed to credit institutions	R0800	-
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	-
Insurance & intermediaries payables	R0820	-
Reinsurance payables	R0830	-
Payables (trade, not insurance)	R0840	53 052 575
Subordinated liabilities	R0850	-
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860	-
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870	-
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	355 097 067
Total liabilities	R0900	2 221 850 668
Excess of assets over liabilities	R1000	1 759 556 263

S.05.01.01 – Premiums, claims and expenses by line of business

		Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)								
		Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss	Total
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0070	C0080	C0110	C0120	C0200
Premiums written										
Gross - Direct Business	R0110	44 660 056	62 334 283	344 084 571	697 842 152	972 648 316	43 750 247	180 964 331	46 096 308	2 392 380 264
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130									
Reinsurers' share	R0140	571 079	797 233	4 235 249	8 666 334	12 329 167	486 302	2 322 007	1 126 878	30 534 249
Net	R0200	44 088 977	61 537 050	339 849 322	689 175 818	960 319 149	43 263 945	178 642 324	44 969 430	2 361 846 015
Premiums earned										
Gross - Direct Business	R0210	43 762 357	61 001 383	341 878 457	671 856 393	946 465 413	40 748 670	175 491 067	43 227 230	2 324 430 970
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230									
Reinsurers' share	R0240	550 378	767 184	4 304 411	8 458 988	12 311 203	448 177	2 207 065	1 016 253	30 063 658
Net	R0300	43 211 979	60 234 199	337 574 046	663 397 405	934 154 210	40 300 493	173 284 002	42 210 977	2 294 367 311
Claims incurred										
Gross - Direct Business	R0310	2 422 024	35 852 377	63 857 415	465 781 777	549 646 618	15 782 096	92 450 325	31 575 168	1 098 088 779
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330									
Reinsurers' share	R0340	-	2 971 451	9 861 434	226 815	62 881	-	1 935 113	104 398	9 093 428
Net	R0400	2 422 024	38 823 828	73 718 850	465 554 963	549 709 499	15 782 096	90 515 212	31 470 771	1 088 995 351
Changes in other technical provisions										
Gross - Direct Business	R0410	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0430									
Reinsurers' share	R0440	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net	R0500	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Expenses incurred	R0550	12 534 868	16 458 962	124 258 615	155 361 908	226 233 986	8 012 641	45 357 913	9 854 453	598 073 345
Other expenses	R1200									-
Total expenses	R1300									598 073 345

S.17.01.01 – Non-Life Technical Provisions

		Direct business and accepted proportional reinsurance								Total
		Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss	
		C0030	C0040	C0050	C0060	C0080	C0090	C0120	C0130	C0180
Technical provisions calculated as a whole	R0010									
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole	R0050									
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM										
Best estimate										
Premium provisions										
Gross	R0060	2 064 597	3 899 757	- 7 298 391	87 357 235	73 236 588	4 535 797	16 470 167	5 528 738	185 794 489
Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0140	- 178 479	- 260 715	- 1 545 338	- 8 457 614	- 7 558 139	- 169 382	- 753 752	- 574 157	- 19 497 576
Net Best Estimate of Premium Provisions	R0150	2 243 077	4 160 472	- 5 753 053	95 814 849	80 794 727	4 705 179	17 223 920	6 102 896	205 292 066
Claims provisions										
Gross	R0160	67 415 689	240 462 806	206 337 888	129 432 374	496 740 791	42 687 411	35 585 647	7 753 913	1 226 416 520
Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0240	-	10 370 788	1 024 839	138 495	303 687	-	19	-	11 837 829
Net Best Estimate of Claims Provisions	R0250	67 415 689	230 092 018	205 313 049	129 293 879	496 437 104	42 687 411	35 585 628	7 753 913	1 214 578 691
Total Best estimate - gross	R0260	69 480 287	244 362 563	199 039 498	216 789 609	569 977 379	47 223 208	52 055 815	13 282 651	1 412 211 009
Total Best estimate - net	R0270	69 658 766	234 252 489	199 559 997	225 108 728	577 231 830	47 392 590	52 809 548	13 856 809	1 419 870 757
Risk margin	R0280	5 637 380	19 826 699	16 149 348	17 589 529	46 245 913	3 831 521	4 223 621	1 077 707	114 581 719
Amount of the transitional on Technical Provisions										
Technical Provisions calculated as a whole	R0290	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Best estimate	R0300	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Risk margin	R0310	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Technical provisions - total										
Technical provisions - total	R0320	75 117 667	264 189 262	215 188 846	234 379 138	616 223 292	51 054 729	56 279 436	14 360 358	1 526 792 728
Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total	R0330	- 178 479	10 110 074	- 520 499	- 8 319 119	- 7 254 452	- 169 382	- 753 733	- 574 157	- 7 659 748
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total	R0340	75 296 146	254 079 188	215 709 345	242 698 257	623 477 743	51 224 111	57 033 169	14 934 515	1 534 452 475

S.19.01.01 Non-Life Insurance Claims (samlet for alle bransjer)

S.19.01.01.01 Gross Claims Paid (non-cumulative) - Development year

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160
Prior	R0100																0
N-14	R0110	14 745 136	27 518 926	28 001 413	28 769 178	28 774 463	28 900 663	28 900 663	28 900 663	28 900 663	28 900 663	28 900 663	28 900 663	28 900 663	28 900 663	28 900 663	
N-13	R0120	118 560 354	177 583 757	186 148 164	188 653 465	196 114 561	198 648 825	200 866 925	204 127 341	204 560 117	204 560 117	204 560 117	204 560 117	204 560 117	204 560 117		
N-12	R0130	222 968 714	316 038 105	332 441 458	343 562 710	347 422 888	348 660 581	349 412 705	349 703 088	349 765 171	349 864 784	349 864 784	349 864 784	349 864 784			
N-11	R0140	284 037 140	411 543 957	428 883 940	440 092 814	441 618 390	446 290 011	448 138 713	449 015 248	450 139 515	450 781 751	450 741 826	450 794 544				
N-10	R0150	336 035 363	469 450 121	487 089 477	498 567 619	506 141 886	519 327 906	525 924 406	530 547 052	530 810 326	532 978 562	533 839 487					
N-9	R0160	413 793 197	564 962 038	587 011 240	602 125 497	606 908 294	611 754 340	615 552 757	622 474 419	623 457 457	632 276 244						
N-8	R0170	417 918 762	582 881 871	605 206 857	615 163 178	627 326 192	634 575 008	640 535 230	647 614 531	650 817 348							
N-7	R0180	507 357 099	740 522 942	776 030 932	798 295 528	808 721 629	821 809 461	821 597 086	837 029 247								
N-6	R0190	537 858 231	782 154 662	822 003 890	835 877 665	855 614 480	862 211 598	863 835 297									
N-5	R0200	650 685 337	949 355 974	1 003 173 426	1 020 059 917	1 035 294 327	1 053 936 510										
N-4	R0210	838 837 749	1 185 851 086	1 249 018 444	1 269 018 389	1 282 965 929											
N-3	R0220	866 185 050	1 264 123 415	1 340 540 013	1 374 933 484												
N-2	R0230	859 693 421	1 125 832 175	1 191 787 341													
N-1	R0240	787 820 190	1 104 121 124														
N	R0250	873 873 193															

S.19.01.01.02 Gross Claims Paid (non-cumulative) - Current year, sum of years (cumulative)

		In Current year	Sum of years (cumulative)
		C0170	C0180
Prior	R0100	0	0
N-14	R0110	0	28 900 663
N-13	R0120	0	204 560 117
N-12	R0130	0	349 864 784
N-11	R0140	52 718	450 794 544
N-10	R0150	860 925	533 839 487
N-9	R0160	8 818 787	632 276 244
N-8	R0170	3 202 817	650 817 348
N-7	R0180	15 432 161	837 029 247
N-6	R0190	1 623 699	863 835 297
N-5	R0200	18 642 183	1 053 936 510
N-4	R0210	13 947 540	1 282 965 929
N-3	R0220	34 393 471	1 374 933 484
N-2	R0230	65 955 166	1 191 787 341
N-1	R0240	316 300 934	1 104 121 124
N	R0250	873 873 193	873 873 193
Total	R0260	1 353 103 594	11 433 535 312

S.23.01 – Ansvarlig kapital

		Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35						
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	700 000 000	700 000 000		-	
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	-	-		-	
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040	-	-		-	
Subordinated mutual member accounts	R0050	-		-	-	-
Surplus funds	R0070	-	-			
Preference shares	R0090	-		-	-	-
Share premium account related to preference shares	R0110	-		-	-	-
Reconciliation reserve	R0130	637 842 998	637 842 998			
Subordinated liabilities	R0140	-		-	-	-
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160	-				-
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180	59 713 265	-	-	59 713 265	-
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220	-				
Deductions						
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230	-	-	-	-	-
Total basic own funds after deductions	R0290	1 397 556 263	1 337 842 998	-	59 713 265	-
Ancillary own funds						
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300	-			-	
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	R0310	-			-	
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320	-			-	-
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330	-			-	-
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340	-			-	
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350	-			-	-
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360	-			-	
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370	-			-	-
Other ancillary own funds	R0390	-			-	-
Total ancillary own funds	R0400	-			-	-
Available and eligible own funds						
Total available own funds to meet the SCR	R0500	1 397 556 263	1 337 842 998	-	59 713 265	-
Total available own funds to meet the MCR	R0510	1 397 556 263	1 337 842 998	-	59 713 265	-
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540	1 397 556 263	1 337 842 998	-	59 713 265	-
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550	1 397 556 263	1 337 842 998	-	59 713 265	-
SCR	R0580	925 973 263				
MCR	R0600	329 928 731				
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620	151 %				
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640	424 %				

		C0060
Reconciliation reserve		
Excess of assets over liabilities	R0700	1 759 556 263
Own shares (held directly and indirectly)	R0710	-
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720	362 000 000
Other basic own fund items	R0730	759 713 265
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740	-
Reconciliation reserve	R0760	637 842 998
Expected profits		
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770	-
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non-life business	R0780	186 824 753
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	186 824 753

S.25.01.01 – Basic Solvency Capital Requirement

		Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
		C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010	492 249 038	492 249 038	
Counterparty default risk	R0020	18 496 059	18 496 059	
Life underwriting risk	R0030	-	-	
Health underwriting risk	R0040	116 756 118	116 756 118	
Non-life underwriting risk	R0050	632 858 321	632 858 321	
Diversification	R0060	- 333 737 261	- 333 737 261	
Intangible asset risk	R0070	-	-	
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	926 622 275	926 622 275	

S.25.01.01.02 - Calculation of Solvency Capital Requirement

		C0100
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120	-
Operational risk	R0130	69 732 929
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	-
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	- 70 381 941
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	-
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	925 973 263
Capital add-on already set	R0210	-
Solvency capital requirement	R0220	925 973 263
Other information on SCR		-
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400	-
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part funds	R0410	-
	R0420	-
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430	-
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304 aggregation	R0440	-
	R0450	No adjustment
Net future discretionary benefits	R0460	-

S.28.01.01 – Minimum Capital Requirement

		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
		C0020	C0030
Medical expense insurance and proportional reinsurance	R0020	-	-
Income protection insurance and proportional reinsurance	R0030	69 658 766	44 108 940
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	R0040	234 252 489	61 565 063
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	R0050	199 559 997	339 877 146
Other motor insurance and proportional reinsurance	R0060	225 108 728	688 765 155
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	R0070	-	-
reinsurance	R0080	577 231 830	960 594 054
General liability insurance and proportional reinsurance	R0090	47 392 590	43 215 274
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	R0100	-	-
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	R0110	-	-
Assistance and proportional reinsurance	R0120	52 809 548	178 731 189
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	R0130	13 856 809	44 927 105
Non-proportional health reinsurance	R0140	-	-
Non-proportional casualty reinsurance	R0150	-	-
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	R0160	-	-
Non-proportional property reinsurance	R0170	-	-

S.28.01.01.05 - Overall MCR calculation

		C0070
Linear MCR	R0300	329 928 731
SCR	R0310	925 973 263
MCR cap	R0320	416 687 968
MCR floor	R0330	231 493 316
Combined MCR	R0340	329 928 731
Absolute floor of the MCR	R0350	27 817 560
Minimum Capital Requirement	R0400	329 928 731